

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

_____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ:
МЕТОДИКА МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ШКОЛАХ**

для студентів

спеціальності

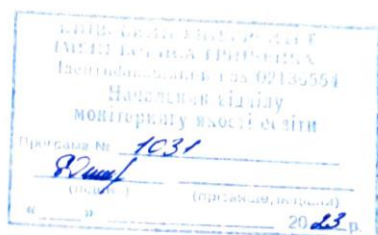
014.13 Середня освіта

освітньо-професійної програми

Музичне мистецтво

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ-2023

Розробник: Романова Тетяна Вадимівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка, викладач-методист

Викладач: Романова Тетяна Вадимівна, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка, викладач-методист

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від « 30 » серпня 2023 року № 1

Голова циклової комісії Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

« ___ » _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), « ___ » _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	5 /150
	3 / 90 (4 курс)
Курс	4
Семестр	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	
Самостійна робота	42
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка майбутнього фахівця зі знанням оптимальних форм організації педагогічної взаємодії за принципами гуманізації і демократизації; з високим рівнем теоретико-методичного осмислення суті педагогічної взаємодії, використання інноваційних педагогічних технологій; формування професійної компетентності спеціаліста, спроможного розв'язувати актуальні проблеми музично – естетичного виховання школярів.

Завдання:

- свідоме оволодіння студентами теоретичними знаннями, практичними вміннями та навичками з проблем музичної освіти школярів;
- усвідомлене засвоєння змісту, організаційних форм та методів музичного виховання і навчання дітей шкільного віку;
- набуття студентами вмінь проектувати, організовувати і реалізовувати пізнавальні, розвивальні і виховні аспекти педагогічної взаємодії на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти;
- забезпечення диференційованого особистісного підходу;
- формування у студентів вміння творчо використовувати в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти надбань народної педагогіки, зразків українського музичного фольклору;
- формування у студентів вміння застосовувати в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти надбань класичних і сучасних педагогічних досліджень, новаторських ідей;
- розвиток самостійності, творчої активності студентів;
- розширення загальнопедагогічного і загальнокультурного світогляду студентів;
- формування і удосконалення навичок самостійної роботи з різними джерелами в рамках відповідної тематики, з різноманітним музичним репертуаром;
- формування практичних умінь і навичок роботи зі школярами;
- розвиток творчих здібностей студентів;

- формування у студентів позитивної мотивації до вивчення курсу і майбутньої професійної діяльності.

Дисципліна «Методика музичного виховання: Методика музичного виховання в школах», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними, фаховими та предметними компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

«Методика музичного виховання: Методика музичного виховання в дитячих закладах» (ОС фаховий молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності спеціальності</i>		
ЗК 3	Збереження національних духовних традицій; розуміння значущості історичного досвіду людства; наявність ціннісно-орієнтаційної позиції.	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)
ЗК 4	Спроможність самостійно проводити пізнавальну діяльність, здатність до самоорганізації та саморозвитку.	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)
ЗК 6	Спроможність співпрацювати у колективі; здатність до особистісно-професійного лідерства та досягнення успіху.	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)
<i>Фахові компетентності спеціальності</i>		
ФК 2	Здатність аналізувати класичні системи навчання і виховання, методичні компоненти відомих музично-педагогічних систем; розуміння шляхів практичного застосування освітніх технологій; готовність застосовувати сучасні методики і технології для забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)
ФК 3	Спроможність планувати педагогічну діяльність, окреслювати цілі та завдання виховання і навчання з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)
ФК 4	Готовність застосовувати у навчальній та професійній діяльності знання з елементарної теорії музики, сольфеджіо, гармонії, аналізу музичних форм, світової музичної літератури, української музичної літератури.	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)
ФК 5	Здатність застосовувати інструментально-виконавські вміння у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності. Володіння методами роботи над творами різного жанру та стилю. Здатність до	м.1 (№1 – 4) м.2 (№1 – 6)

	ансамблевої гри, спроможність поєднувати акомпаніаторські навички зі співом та елементами диригентської техніки.	
ФК 6	Спроможність застосовувати сформовані вокально-виконавські вміння та навички у навчальній та концертно-виконавській діяльності; демонструвати володіння вокально-педагогічним репертуаром, спроможність самостійно його добирати.	М.1 (№1 – 4) М.2 (№1 – 6)
ФК 7	Володіння навичками хорового співу, хорового диригування, аналізу та читання хорових партитур; знання різножанрового хорового репертуару, методів роботи над хоровими творами, методикою роботи з хоровими колективами.	М.1 (№1 – 4) М.2 (№1 – 6)
ФК 8	Здатність поширювати знання з історії української та світової культури, літератури, народознавства; формувати повагу до національної мови.	
ФК 9	Спроможність проводити різноманітні культурно-мистецькі заходи, спрямовані на відродження української духовності.	М.1 (№1 – 3) М.2 (№1 – 6)
ФК 14	Здатність демонструвати знання принципів і методів організації та управління дитячими (дошкільного та шкільного віку) колективами; вміння планувати, чітко формулювати цілі, застосовувати різноманітні методики, технології та практики тайм-менеджменту.	М.1 (№1 – 4) М.2 (№1 – 6)

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, володіти мотивацією для здійснення професійної діяльності (ОПП, ПРН 1);
- вміти творчо вирішувати нестандартні завдання в професійній діяльності (ОПП, ПРН 3);
- здійснювати педагогічний супровід процесу навчання, виховання і розвитку дитини в різних моделях дошкільної та шкільної освіти (ОПП, ПРН 4);
- проводити музичні заняття / уроки музичного мистецтва в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, аналізувати їх щодо досягнення мети і завдань, ефективності застосованих форм, методів, засобів і технологій (ОПП, ПРН 5);

- розуміти закономірності музичного сприйняття, вікові особливості музичного розвитку дітей дошкільного та шкільного віку (ОПП, ПРН 6);
- застосовувати традиційні та інноваційні методики навчання в процесі музичної освіти дітей дошкільного та шкільного віку (ОПП, ПРН 11);
- використовувати професійно-профільовані знання, уміння і навички в галузі професійної діяльності (ОПП, ПРН 13);
- володіти принципами добору музичного репертуару, методами роботи над музичними творами різної форми, жанру, стилю (ОПП, ПРН 14);
- аналізувати результати навчально-виховної роботи з дітьми дошкільного та шкільного віку в закладах дошкільної та загальної середньої освіти (ОПП, ПРН 15);
- виявляти здатність до професійного лідерства, розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізації в професійній діяльності (ОПП, ПРН 17);
- популяризувати музичне мистецтво в процесі різноманітної художньо-просвітницької діяльності (ОПП, ПРН 18).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	практ.	сем.	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 3. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти							
Тема 1. Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної сер. освіти. Формування національної свідомості школярів засобами музичного мистецтва.	8	2	2				4
Тема 2. Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти. Арт-терапевтична функція хорового співу на уроках музичного мистецтва у початковій школі.	8	2	2				4
Модульна контрольна робота.	2				2		
Тема 3. Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти. Значення музичної терапії у відновленні психологічного здоров'я учнів молодшого шкільного віку.	8	2	2				4
Тема 4. Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти. Національна українська обрядовість. як чинник морального виховання школярів.	8	2	2				4
Модульна контрольна робота.	2				2		
Усього за змістовим модулем.	36	8	8		4		16
Змістовий модуль 4. Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та провідні педагогічні ідеї педагогів-музикантів XIX- XXI ст.							
Тема 1. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти.	8	2	2				4

Тема 2. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.	8	2	2				4
Тема 3. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.	10	2	4				4
Тема 4. Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методика музичного виховання Кирила Стеценка.	8	2	2				4
Тема 5. Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича та методика музичного навчання і виховання В. Верховинця	10	2	4				4
Тема 6. Провідні українські педагоги-музиканти ХХ- ХХІ ст. та їхній внесок у розвиток сучасної методики музичного виховання.	8	2					6
Модульна контрольна робота.	2				2		
Усього за змістовим модулем	54	12	14		2		26
Разом годин за навчальним планом	90	20	22		6		42

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти

Тема 1. Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти. Формування національної свідомості школярів засобами музичного мистецтва

Особливості психофізіологічного розвитку учнів 1 класу. Особливості музичного розвитку шестирічок. Мета і завдання музичної освіти в умовах Нової української школи. Основні вимоги до сучасного уроку музичного мистецтва в умовах Нової української школи.

Мета, завдання та особливості музичної роботи в 1 класі. Тематизм музичного матеріалу. Форми і методи роботи над музичним матеріалом.

Виявлення рівня розвитку індивідуальних музичних здібностей учнів 1 класу. Формування навичок сприймання творів музичного мистецтва. Вокально-хорове виховання і розвиток музично-слухових уявлень учнів. Вивчення основ нотної грамоти. Музично-пластична діяльність і розвиток чуття ритму у школярів. Характеристика музичного матеріалу.

Введення в урок музичного мистецтва ігрових ситуацій, інсценізацій казок, дитячих пісень тощо. Значення українського фольклору в формуванні національної свідомості молодших школярів.

Основні поняття: психофізіологічний розвиток, музичні здібності, тематизм, сприймання, музично-слухові уявлення, вокально-хорова робота, музична грамота, музично-пластична діяльність, ігрові ситуації, інсценізація, фольклор, національна свідомість.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5,6]

Додаткові: [1,4,5].

Тема 2. Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти. Арт-терапевтична функція хорового співу на уроках музичного мистецтва у початковій школі.

Психолого-педагогічна характеристика учнів 2 класу. Особливості музичного розвитку школярів. Мета, завдання та особливості музичної роботи в 2 класі. Тематизм музичного матеріалу. Підготовка школярів до усвідомленого сприйняття основних типів музики у їхньому виразному значенні. Аналіз змісту роботи в різних видах музичної діяльності на уроці музичного мистецтва в 2 класі. Методи роботи над музичним матеріалом.

Здатність музики впливати на фізіологічні процеси організму та на психоемоційний стан людини. Музикотерапія. Пасивна і активна форми музикотерапії. Вокалотерапія. Звуки – лікарі.

Основні поняття: тематизм, типи музики, музичні жанри, види музичної діяльності, інтонаційно-образна сутність музики, арт-терапія, музикотерапія.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5,6]

Додаткові: [1,4,5].

Тема 3. Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти. Значення музичної терапії у відновленні психологічного здоров'я учнів молодшого шкільного віку.

Особливості психофізіологічного розвитку учнів 3 класу. Особливості музичного розвитку третьокласників. Мета, завдання та особливості музичної роботи в 3 класі. Тематизм музичного матеріалу. Особливе значення тем, що дають уявлення про музику як мову, яка виражає почуття людини. Розкриття життєвих зв'язків музики через зіставлення подібних та відмінних інтонацій і тем, елементів музичної мови, частин музичного твору, прийомів розвитку, жанрових особливостей. Аналіз музичного матеріалу та методи роботи над ним.

Емоційність як основна психофізіологічна особливість людини. Поведінка як емоційні прояви дитини. Естетична емоція визначає характер емоційних проявів, створює основу для подальшого становлення й розвитку соціальних, моральних, інтелектуальних почуттів. Зв'язок між характером музики та емоціями людини.

Основні поняття: інтонація, розвиток музики, елементи музичної мови, прийоми розвитку, жанрові особливості, будова (форма) музичного твору, музикотерапія, естетична емоція.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5,6]

Додаткові: [1,4,5].

Тема 4. Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти. Національна українська обрядовість. як чинник морального виховання школярів.

Особливості психофізіологічного розвитку учнів 4 класу. Особливості музичного розвитку школярів. Мета, завдання та особливості музичної роботи в 4 класі. Тематизм музичного матеріалу. Аналіз музичного матеріалу та методи роботи над ним.

Безперервність народної традиції - в опануванні підростаючим поколінням. Народна педагогіка. Звичаї та обряди українського народу. Календарна музична обрядовість. Дитячі народні пісні – ігри.

Основні поняття: народна музика, інтонаційні особливості музики українського народу, професійна творчість, національна своєрідність, спорідненість музики слов'янських народів, взаємозбагачення музики різних народів, звичаї та обряди, календарна обрядовість, моральне виховання.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5,6]

Додаткові: [1,4,5].

Змістовий модуль 4. Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та провідні педагогічні ідеї педагогів-музикантів ХХ- ХХІ ст.

Тема 1. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти.

Мета і завдання позакласної музичної роботи. Зміст і організація позакласної діяльності школярів в закладах загальної середньої освіти. Масові форми роботи з художньо-естетичного виховання молоді. Гурткові форми позакласної роботи в закладах загальної середньої освіти. Психологічні особливості хорового співу в аспекті формування емоційного інтелекту учнів молодшого шкільного віку. Формування емоційної стійкості у процесі вивчення хорової спадщини українських композиторів. Сучасні дихальні техніки стабілізації емоційного стану у процесі співу на уроках музичного мистецтва та у позакласній роботі в школі. Індивідуальне навчання гри на музичних інструментах. Робота з обдарованими дітьми.

Значення планування музичної роботи на уроках та в позакласній роботі. Планування на рік, семестр, чверть. Методичні основи планування уроку музичного мистецтва. Роль поурочного планування в досягненні систематичності та міцності знань учнів. Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти.

Основні поняття: позакласна музична робота, масові форми, гурткові форми, індивідуальна робота, дитяча філармонія, дитяча опера, лекції-концерти, музичні свята і фестивалі, шкільний оркестр, шкільний хор, ансамбль, емоційна стійкість, емоційний інтелект, стабілізація емоційного стану.

Рекомендовані джерела:

Основні: [2, 5]

Додаткові: [2,4,5]

Тема 2. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.

Система музично-ритмічного виховання швейцарського педагога як протилежність традиційній «співацькій» концепції музичного виховання. Головні недоліки існуючої на той час традиційної методики. Нові підходи та методики емоційного сприймання музики та розвитку музикальності дітей. Музикальність як першооснова музики. Пластичні та музичні імпровізації. Відновлення триєдності музики, слова і руху як засобу формування гармонійно розвиненої особистості.

Ритм як провідний чинник музичного виховання. Впровадження ритміки в систему шкільної освіти як ефективний засіб формування сприйняття школярами різних видів мистецтва. Евритміка (зв'язок музики з рухом) як новаторська концепція «ритмічної гімнастики».

Основні поняття: музикальність, евритміка, ритм, зв'язок музики з рухом.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2,3]

Тема 3. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.

Ідеї гуманізму і творчого розвитку особистості – основа педагогічної концепції і методичної системи Карла Орфа. Завдання музичного виховання за К.Орфом.

«Schulwerk» як втілення педагогічних принципів К.Орфа, антологія дитячого світового фольклору. Використання «елементарної музики» - новаторство педагога. Склад орфівського дитячого оркестру. Вільна імпровізація як відправний пункт уроку. Використання релятивної й абсолютної системи сольмізації та нотації. Універсальність методики К.Орфа. Музично-педагогічна система К.Орфа як ефективний засіб виявлення і розвитку музичних здібностей дітей у різноманітній музичній діяльності.

Основні поняття: гуманізм, Schulwerk, елементарна музика, дитячий оркестр, вільна імпровізація, релятивна система сольмізації, абсолютна система сольмізації, ігрова діяльність, творче мислення.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2,3]

Тема 4. Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методика музичного виховання Кирила Стеценка.

М. В. Лисенко – український композитор, піаніст, диригент, педагог, збирач пісенного фольклору, засновник української класичної музики, громадський діяч. Головні напрямки музично-педагогічної діяльності Миколи Лисенка. Концертна діяльність. Відкриття першої в Україні національної

музично-драматичної школи. Мистецькі традиції школи, її виконавські та педагогічні принципи як фундамент вищої спеціальної музичної освіти в Україні. Активне використання у вихованні молоді національних традицій. Оригінальна система музичної освіти, що передбачала однаковий розвиток як теоретичної, так і практичної частин навчання. Етнографічна діяльність. Перша дитяча опера.

К.Г. Стеценко-композитор, педагог, хоровий диригент громадський діяч, автор педагогічної системи музичного навчання і виховання. Мета педагогічної системи- поступове оволодіння учнями музичною грамотою в комплексі з навичками сольного та хорового співу. Розробка теоретичних засад системи музичної освіти на українознавчих засадах. Доступність і обов'язковість музичного виховання. Програми зі співів. Свідоме засвоєння звуків, «наочний диктант».

Основні поняття: основоположник української класичної музики, перша українська Музично-драматична школа, перша національна і світова дитяча опера; обов'язкове музично-естетичне виховання дітей, комплексне музичне виховання, програма зі співів, спосіб свідомого засвоєння звуків, метод порівняння, методичні посібники.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,4,5]

Додаткові: [2,3]

Тема 5. Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича та методика музичного навчання і виховання В. Верховинця.

М. Д. Леонтович-український композитор, педагог, хоровий диригент, фольклорист. Поєднання творчої, педагогічної й виконавської діяльності. Ставлення до народної пісні як до найправдивішого за своєю сутністю життєвого явища. Визнання провідної ролі фольклору в музичній освіті. Прагнення до загального навчання і виховання дітей на матеріалі кращих творів професійної та народної творчості. Вільне володіння нотною грамотою. Взаємозв'язок різних видів діяльності. Розвиток музично-творчих здібностей та художньо-образного мислення учнів. Опора на національну інтонаційно-ладову і метроритмічну основи. Поєднання урочної та позаурочної музично-виховної роботи.

В. Верховинець - всесвітньо визнаний інтерпретатор українського танцю. Нові жанрові форми – театралізована пісня та вокально - хореографічна композиція як синтез музичного, хореографічного і драматичного мистецтва. Втілення ідеї виховання дітей методом гри, основою якої стало слово, спів, образно-рухова імпровізація.

Основні поняття: хоровий спів, методика навчання дітей співу, теорія поєднання кольорів зі звучанням музичного твору; хореографія, теорія українського народного танцю, перший національний балет, пісні-ігри, інсценізація, театралізована пісня.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,2,4,5]

Додаткові: [1,2,3].

Тема 6. Провідні українські педагоги-музиканти ХХ-ХХІ ст. та їхній внесок у розвиток сучасної методики музичного виховання.

Початок етапу становлення загальної музичної освіти у другій половині ХХ ст. Зміни в структурі загальноосвітньої школи. Нові навчальні програми, підручники, посібники з методики навчання музики. Нові типи уроків. Види музичної діяльності.

Нові Державні стандарти на початку ХХІ ст. Реформи освіти. Нові підходи та методики навчання музичного мистецтва. Музичне мистецтво в умовах Нової Української школи.

Ключові поняття: методика музичного виховання, провідні українські педагоги-музиканти, провідні зарубіжні педагоги-музиканти, процес змін у освіті, навчальні програми, підручники, інтегрований курс, Державні стандарти.

Рекомендовані джерела:

Основні: [1,2,4,5]

Додаткові: [1,2,3].

Теми практичних занять

1.	Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти. Формування національної свідомості школярів засобами музичного мистецтва.	2
2.	Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти. Арт-терапевтична функція хорового співу на уроках музичного мистецтва у початковій школі.	2
3.	Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти. Значення музичної терапії у відновленні психологічного здоров'я учнів молодшого шкільного віку.	2
4.	Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти. Національна українська обрядовість. як чинник морального виховання школярів.	2
5.	Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти	2
6.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.	2
7.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.	4
8.	Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методика музичного виховання Кирила Стеценка.	2
9.	Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича та методика музичного навчання і виховання В. Верховинця	4
	Разом	22

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	4	4	6	6
2. Відвідування практичних занять	1	4	4	7	7
3. Робота на практичному занятті	10	4	40	7	70
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	6	30
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	2	50	1	25
Разом			118		138
Максимальна кількість балів	460 (за весь курс), 204 (VI сем.), 256 (VII сем.)				
Розрахунок коефіцієнта	7, 67				

Критерії оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується-недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань

1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.
-----	--

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 3. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти

Тема 1. Методика музичного виховання в 1 класі закладів загальної середньої освіти. Формування національної свідомості школярів засобами музичного мистецтва (4 год.)

1. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 1 класі за темою «Моя Україна багата й гостинна».
2. Проаналізувати методи музичного навчання, що матимуть місце на уроці музичного мистецтва (за зазначеною темою в самостійно розробленому конспекті).

Тема 2. Методика музичного виховання в 2 класі закладів загальної середньої освіти. Арт-терапевтична функція хорового співу на уроках музичного мистецтва у початковій школі (4 год.)

1. Підібрати музичний матеріал для організації вокально - хорової роботи при проведенні нетрадиційних уроків музичного мистецтва.
2. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 2 класі за темою «Звуки й кольори природи».

Тема 3. Методика музичного виховання в 3 класі закладів загальної середньої освіти. Значення музичної терапії у відновленні психологічного здоров'я учнів молодшого шкільного віку (4 год.)

1. Скласти розгорнутий план роботи зі слухання музики (релаксація, медитація, фантазування під музику) на уроці музичного мистецтва.
2. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 3 класі за темою «Героїзм у мистецтві».

Тема 4. Методика музичного виховання в 4 класі закладів загальної середньої освіти. Національна українська обрядовість. як чинник морального виховання школярів (4 год.)

1. Запропонувати зміст розгорнутої бесіди емоційно-образного характеру до музичного твору Є. Адамцевича «Запорізький марш».
2. Розробити конспект уроку музичного мистецтва в 4 класі за темою «Мій мальовничий, світанковий край». В якості музичного матеріалу використати зразки українського фольклору.

Змістовий модуль 4. Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та музичне виховання за кордоном

Тема 1. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти (4 год.)

1. Розробити сценарій позакласного мистецького заходу для початкових класів.

2. Розробити орієнтовний календарно-тематичний план проведення уроків музичного мистецтва в 1 класі початкової школи.

Тема 2. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза (4 год.)

1. Опрацювати статтю «Шляхи музичного виховання школярів» [4,с. 90-105]

2. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва з використанням в ході уроку музично-ритмічних рухів.

Тема 3. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа (4 год.)

1. Опрацювати статтю «Шляхи музичного виховання школярів» [4,с. 105-135]

2. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва з елементами елементарного музикування.

Тема 4. Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методика музичного виховання Кирила Стеценка (4 год.)

1. Підготувати наочність для розучування фрагментів опери «Коза Дереза».

2. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва із завданнями, спрямованими на активізацію музичного мислення школярів; з використанням методичного прийому «наочний диктант».

Тема 5. Педагогічна система музичного виховання М. Леонтовича та методика музичного навчання і виховання В. Верховинця.

1. Дослідити історію хорової обробки М. Леонтовича «Щедрик»: історія і сучасність.

2. Підібрати пісні-ігри для початкової школи за збіркою В. Верховинця «Весняночка» та презентувати на практичному занятті.

Тема 6. Провідні українські педагоги-музиканти ХХ-ХХІ ст. та їхній внесок у розвиток сучасної методики музичного виховання(6 год.)

1. Підготувати повідомлення за темою «Педагогічна система музичного виховання України другої половини ХХ століття».

2. Підготувати повідомлення за темою «Педагогічна система музичного виховання України першої половини ХХІ століття».

3. Розробити план-конспект уроку музичного мистецтва в умовах сьогодення (клас та тема за вибором студента).

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
20 - 25	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
15 - 19	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
10 - 14	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
1 - 9	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, виконання завдань модульної контрольної роботи.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен. Форма проведення: комбінована (виконання тестових завдань; розробка фрагменту уроку музичного мистецтва з подальшим усним захистом).

Максимальна кількість балів: 40 балів

Критерії оцінювання:

- тестові завдання – 20 балів (по 0,5 балу за кожну правильну відповідь);
- практичне завдання – 20 балів.

Орієнтовний перелік тем, за якими складені тести:

1. Музично-естетичне виховання особистості як важливий фактор виховання. Мета і завдання музичної освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах Нової української школи
2. Урок музичного мистецтва, його специфічні особливості.
3. Методи музичного виховання та навчання школярів.
4. Музичне сприймання як основа музичної культури школярів. Слухання музики.
5. Хоровий спів як ефективний засіб залучення до музичного мистецтва.
6. Музично – ритмічні рухи.
7. Гра на дитячих музичних інструментах.
8. Музична грамота та її зв'язок з іншими видами музичної діяльності.

9. Творчість школярів на уроках музичного мистецтва.
10. Методика проведення уроків у початкових класах закладів загальної середньої освіти.
11. Позакласна музична робота в закладах загальної середньої освіти.
12. Планування і облік музичної роботи в закладах загальної середньої освіти.
13. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.
14. Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.
15. Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методика музичного виховання Кирила Стеценка.
16. Педагогічна система музичного виховання Миколи Леонтовича та методика музичного навчання і виховання Василя Верховинця.
17. Провідні українські педагоги-музиканти ХХ-ХХІ ст. та їхній внесок у розвиток сучасної методики музичного виховання.

Перелік практичних завдань:

1. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (з використанням гри на дитячих музичних інструментах) з теми «На гостину до угорців» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір В. Монті «Чардаш».
2. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з теми «У світі реального та уявного» для третього класу. Навести приклади музично-ритмічних рухів, спрямованих на пластичне вираження змісту музики, при вивченні української народної пісні-гри «Щебетала пташечка».
3. Розробити фрагмент нетрадиційного уроку музичного мистецтва з теми «Мій мальовничий, світанковий край» для четвертого класу. З'ясувати, які педагогічні задачі такі уроки розв'язують.
4. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Світ навколо тебе» для першого класу. Висвітлити етапи роботи над українською народною піснею «Ой єсть в лісі калина».
5. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Звуки і кольори природи» для другого класу. Скласти розгорнутий план роботи над українською народною піснею «Пішли діти в поле».
6. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Звуки і кольори природи» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір В.Косенка «Пасторальна». Визначити найбільш ефективні методи навчання при організації слухання музики.

7. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з теми «Мрії збуваються» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір Е.Вілла-Лобоса «Полішинель».
8. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Моя Україна багата й гостинна» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати українську народну пісню «На місточку».
9. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Краса рідної землі» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір К.Стеценка «Вечірня пісня».
10. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Людина і природа - єдині» для третього класу з урахуванням завдань для музичного розвитку молодших школярів зі слабким рівнем координації між слухом та голосом. В якості музичного матеріалу використати пісню «Добрий день людям на землі», муз. І. Танчака, сл. І.Танчака
11. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Героїзм у мистецтві» в третьому класі. В якості музичного матеріалу використати твір В.Моцарта «Турецьке рондо».
12. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (з елементами ознайомлення з нотною грамотою) з теми «Барви осені» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Осінь», муз. М.Ведмедері, сл. Г.Ковалю.
13. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (з використанням гри на дитячих музичних інструментах) з теми «Козацькому роду немає переводу» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати твір Л. Бетховена «Варіації на українську тему» (для скрипки і фортепіано, «Їхав козак за Дунай»).
14. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з теми «Барви осені» для другого класу. Розкрити основні етапи сприйняття та осягнення виразного значення елементів музичної мови школярами в творі А.Вівальді «Осінь» (фрагмент) з циклу «Пори року».
15. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (з використанням методу контрасту) в третьому класі з теми «Чарівні дива». В якості музичного матеріалу використати твір Ж.Колодуб «Снігова Королева» (з альбому «Снігова Королева»).
16. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики (визначення засобів музичної виразності) з теми «Козацькому роду немає переводу» в третьому класі. В якості музичного матеріалу використати твір Є.Адамцевича «Запорізький марш».

17. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу з теми «Мистецтво крізь віки» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Мова барвінкова», муз. М. Жабляк, сл. Ю. Драгун.
18. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Політ фантазії» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати музичний твір Р.Шумана «Фантастичний танець».
19. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з елементами гри на дитячих музичних інструментах у першому класі з теми «Зимові ритми». В якості музичного матеріалу використати твір К. Дебюссі «Сніг танцює» (ксилофон).
20. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу в першому класі з теми «Радійте! Свято йде!». В якості музичного матеріалу використати українську народну пісню «Щедрівочка щедрувала».
21. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «До народних джерел» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати Увертюру до опери М.Лисенка «Тарас Бульба».
22. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Троїсті музики» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати український народний танець «Аркан» у виконанні ансамблю троїстих музик.
23. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Гумор у мистецтві» для третього класу. В якості музичного матеріалу використати твір Й. С. Баха «Жарт».
24. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Дитячі захоплення» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати твір Р.Шумана «Гра в піжмурки» із фортепіанного циклу «Дитячі сцени».
25. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з елементами гри на дитячих музичних інструментах з теми «Створюючи красу» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати твір Е. Гріга «Навесні».
26. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (з елементами ознайомлення з нотною грамотою) з теми «Як сопілка флейтою стала» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати пісню «Ой заграйте, дударики», муз. А. Філіпенка, сл. В. Панченка.
27. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «Створюємо красу» для першого класу. В якості музичного матеріалу використати твір М. Лисенка, хор «А вже весна» з опери «Зима і весна».
28. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі слухання музики з теми «До народних джерел» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати твір Г.Майбороди «Гуцульська рапсодія».

29. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва зі співу (з елементами ознайомлення з нотною грамотою) з теми «Подорож країнами і континентами» для четвертого класу. В якості музичного матеріалу використати італійську народну пісню «Санта Лючія», український текст С. Тарганова.
30. Розробити фрагмент уроку музичного мистецтва з елементами навчання гри на дитячих музичних інструментах з теми «Наша рідна Україна, мов веснянка солов'їна» для другого класу. В якості музичного матеріалу використати твір «Веснянка», муз. І.Шамо.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Методика музичного виховання в школах»

Разом: 90 год. : лекції – 20 год., практичні – 22 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота – 42 год.

Семестр	VII									
Модулі	Модуль 3				Модуль 4					
Назва модуля	Методика проведення уроків у початкових класах ЗЗСО				Організаційні питання музичного виховання в закладах загальної середньої освіти та провідні педагогічні ідеї педагогів-музикантів ХХ-ХХІ ст.					
Лекції	1	2	3	4	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Методика музичного виховання в 1 класі ЗЗСО. Формування національної свідомості школярів	Методика музичного виховання в 2 класі ЗЗСО. Арт-терапевтична функція хорового співу	Методика музичного виховання в 3 класі ЗЗСО. Значення музичної терапії у відновленні здоров'я	Методика музичного виховання в 4 класі ЗЗСО. Національна українська обрядовість як чинник морального виховання	Позакласна музична робота в ЗЗСО. Планування і облік музичної роботи в ЗЗСО	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.	Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методична система Кирила Стеценка	Педагогічна система Миколи Леонтовича та методика Василя Верховинця	Провідні українські педагоги-музиканти ХХ-ХХІ ст. та їхній внесок у розвиток сучасної методики музичного виховання.
Теми практичних	Методика музичного виховання в 1 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 2 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 3 класі ЗЗСО	Методика музичного виховання в 4 класі ЗЗСО	Позакласна музична робота в ЗЗСО. Планування і облік музичної роботи	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Е. Жак-Далькроза.	Мета, провідна ідея, зміст та засоби навчання музично-педагогічної системи Карла Орфа.	Педагогічні ідеї Миколи Лисенка та методична система Кирила Стеценка	Педагогічна система Миколи Леонтовича та методика Василя Верховинця	Провідні українські педагоги-музиканти ХХ-ХХІ ст. та їхній внесок у розвиток сучасної методики музичного виховання.
Самостійна робота	П. 6.2.									
Види ПК		МКР (2 год)		МКР (2 год)						МКР (2 год)
Підсумковий контроль	Екзамен									

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Аристова Л.С. Методика музичного навчання та виховання: навч. – метод. Посібник / Людмила Аристова. – Миколаїв: Іліон, 2018. – 404 с.
2. Аристова Л.С. Методика музичного навчання та виховання ч.2: навч. – метод. Посібник / Людмила Аристова. – Миколаїв: Іліон, 2021. – 444 с.
3. Масол Л.М. Методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах: навч.- метод. посібник / Л.М.Масол, - К.: Київ, Генеза, 2017.- 208 с.
4. Педагогічна майстерність: підручник / І.А. Зязюн, Л.В. Карамущенко, І.Ф. Кривонос та ін.; За ред.. І.А. Зязюна – 2-ге вид., допов. і переробл. – К.: Вища шк., 2014. – 422 с.
5. Олексюк О.М., Бондаренко Л.А. Методика викладання музичних дисциплін у вищій школі: навч.посіб. / О.М. Олексюк, Л.А. Бондаренко. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2018. – 112 с.
6. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти: навч. посіб. / В.Ф. Черкасов. – К.: ВЦ «Академія», 2016. – 240 с.

Додаткові:

1. Державний стандарт початкової освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87).
2. Михалюк А.М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва : навчально-методичний посібник / А.М. Михалюк. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 220 с.
3. Музична педагогіка : навч. посіб. / О.М.Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б.Грінченка, 2013. – 248с.
4. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник.- Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011.-640 с.
5. Черкасов В.Ф. Теорія і методика музичної освіти [Текст] / В.Ф. Черкасов – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
<http://pidruchniki.ws/>